

JANOVY

EPIŠTOLY

Nástin výkladu

HAMILTON SMITH

Citace z Božího slova se opírají o kralický překlad Bible, v některých případech upravený překladem z předlohy

Název originálu: „THE EPISTLES OF JOHN, An Expository Outline“

Přeloženo s laskavým svolením vydavatele
Edinburgh, EH5 3RD, 74 Granton Road.

ŠÍŘENÍ PÍSMĀ SVATÉHO

www.sirenipismasvateho.cz

2016

OBSAH

PRVNÍ EPIŠTOLA JANA

I. ŽIVOT A OBECENSTVÍ	5
II. CHARAKTERISTICKÉ ZNAKY ŽIVOTA Z BOHA	10
III. RŮST V ŽIVOTĚ Z BOHA	12
IV. VĚČNÝ ŽIVOT UKÁZANÝ VE VĚŘÍCÍCH	18
V. ZŮSTÁVÁNÍ V BOHU A BOHA V NÁS	26
VI. SVĚDECTVÍ SYNU.....	31
VII. DŮVĚRA V BOHA.....	32

DRUHÁ EPIŠTOLA JANA

ODMÍTNUTÍ FALEŠNÝCH UČITELŮ	35
-----------------------------------	----

TŘETÍ EPIŠTOLA JANA

PŘIJÍMÁNÍ BOŽÍCH SLUŽEBNÍKŮ	38
-----------------------------------	----

ÚVOD

Velkým tématem Janova evangelia i jeho epištol je život. Je tu však tento rozdíl: V evangeliu vidíme dokonalé zjevení věčného života v Kristu, zatím co epištoly představují ovoce a důkazy tohoto života ve věřících.

V průběhu epištol nás apoštol varuje před antikristem a falešnými proroky a mluví o době, ve které píše, že je svým charakterem „poslední hodinou“. Můžeme tak soudit, že epištoly byly pravděpodobně posledními spisy Nového zákona, a že když apoštol psal, už začal úpadek odpovědné Církve.

To dává epištolám hlubokou důležitost pro věřící v těchto posledních dnech, poněvadž se skrze ni učíme, že ve dni zkázy, ačkoli Církev je snad zbavena vnější síly a zjevu, které ji vyznačovaly ve dnech Letnic, je stále ještě možné pro jednotlivé věřící vrátet se k tomu, co je podstatné – k životu, který byl od začátku v dokonalosti vyjádřen v Kristu. Žádná zkáza Církve, žádné pokažení křesťanstva se nemohou dotknout toho, co je pravdivé v Kristu. Takto život, který byl vyjádřen v NĚm a udělen věřícímu, může stále být prožíván a přinášet své požehnané ovoce v moci Ducha.

Kdosi dobře řekl, že „když mi Bůh dal věčný život, dal mi také přirozenost a schopnost těšit se z Něho navěky“. Můžeme dodat, že tyto epištoly bohatě ujasňují, že přes všechnu zkázu křesťanského vyznání a roztříštěnost Božího lidu můžeme se v moci tohoto nového života i nyní radovat z našeho věčného podílu a těšit se obecností s božskými Osobami a vzájemně mezi sebou.

PRVNÍ EPIŠTOLA JANA

I.

ŽIVOT A OBECENSTVÍ

(Kapitola 1,1 – 2,2)

Velkým účelem První epištoly Jana je představit charakteristické znaky a požehnání věčného života – toho života, „*který byl u Otce*“ ve věčnosti, který byl nyní v čase dokonale vyjádřen v Ježíšovi, tom Slovu života, a který byl dán věřícím.

Velkým cílem představení tohoto života ve všech jeho požehnáních je na jedné straně umožnit nám odhalit všechny falešné nároky na vlastnictví života, a na druhé straně povzbudit nás, abychom tímto životem žili. Žel, že jako věřící jsme až příliš často spokojeni s vědomím na základě Písma, že když věříme v Božího Syna, máme život, ale málo si klademe otázky, zda máme rozmanitá požehnání toho života a zda ten život zijeme.

V první části Epištoly – v kapitolách 1,1 až 2,2 – máme před sebou tři významné pravdy:

Předně máme ve verších 1 a 2 představen věčný život zjevený v Kristu.

Za druhé je nám ve verších 3 a 4 ukázáno blahoslavenství věčného života, vedoucí k obecenství s božskými Osobami a k plnosti radosti.

Za třetí jsme ve verších 1,5 až 2,2 vyučování ohledně svaté povahy Boha, s nímž nás věčný život přivádí do obecenství, o prostředku, jímž můžeme být jako hříšníci přivedeni do takového požehnání, a jak jako věřící můžeme být udržováni v radosti z tohoto života v obecenství s Otcem.

(a) Věčný život zjevený v Kristu (verše 1 a 2)

Verše 1 a 2: Epištola začíná tím, že nás bere zpět k začátkům křesťanství. „*Co bylo od počátku*“, je charakteristický výraz apoštola Jana. V průběhu svých epištol používá tu větu osmkrát (1,1; 2,13.14.24 /dvakrát/; 3,11; Druhá epištola 5.6). Vztahuje se k začátku křesťanství v Osobě Krista na zemi. V průběhu Epištoly se učíme, že dokonce už v apoštolových dnech postvalo mnoho antikristovských učitelů, popírajících pravdu o Otcovi a Synu.

A na světě bylo mnoho falešných proroků, kteří popírali božství Krista a odmítali poslouchat apoštoly. Aby pravý Boží lid chránil proti těmto strašným zlům, které útočí na základy naší víry, apoštol před nás staví to, co je pravdivé v Kristu od počátku.

Žádná, jakkoli veliká, zkáza Církve v odpovědnosti, žádné porušení vyznávajícího křesťanstva, jakkoli rozšířené, se nemůže ani na chvíli dotknout pravdy, jak je ukázaná v Kristu. V Církvi i v nás samých je zkáza a selhání, ale pravda, jak je ukázaná v Něm, zůstává ve vší své dokonalosti a požehnání. V přítomnosti antikristovského učení a mnoha falešných proroků, kteří se v křesťanstvu hojně vyskytují, bude velký zdroj pomoci pro věrné nalezen v naslouchání učení apoštolů, a tak jim bude umožněno pevně držet pravdu, jak je ukázána v Kristu „od počátku“.

V tomto důležitém oddílu se tedy učíme, že ten nový život věřícího – věčný život – byl v naprosté dokonalosti od začátku ukázán v Kristově životě na zemi. Protože byl dokonale vyjádřen v Kristu, nemůže zde být žádný další vývoj toho života. Nemůže být učiněn žádný pokrok v dokonalosti. Může tu být, žel, odklon od pravdy, a proto je nutné, abychom byli voláni zpět k tomu, co bylo vyjádřeno v Kristu od počátku, abychom měli správné ocenění života, který nám byl udělen.

Epištola začíná tedy tím, že nám připomíná, co bylo vyjádřeno v Kristu, Slovu života. Věčný život nám nebyl popsán prostě abstraktními výroky učení; byl živě vyjádřen v žijící Osobě, která byla viděna očima apoštolů, pozorována jako Předmět před nimi, a již se jejich ruce dotýkaly. O této Osobě je mluveno jako o Slovu života, neboť jako Slovo On dokonale vyjadřoval život.

O tomto životu se mluví jako o „věčném životu“ a je nám řečeno, že „byl u Otce“. Takto se učíme, že věčný život je život, který náleží věčnosti, a poněvadž byl u Otce, je to nebeský život. Tento věčný život, který měl domov ve věčnosti u Otce, byl zjeven v čase, když Syn – Slovo života – se stal tělem.

Skrze milost máme život, ale mnohá selhání věřícího maří vyjadřování tohoto života a radost z něho. Dokonalost toho života můžeme vidět a poznávat, jen když hledíme na Krista. Kdosi řekl: „Když... obrátím své oči k Ježíšovi, když hledím na všechnu Jeho poslušnost, Jeho čistotu, Jeho milost, Jeho něžnost, Jeho trpělivost, Jeho oddanost, Jeho svatost, Jeho lásku, Jeho naprostou svobodu od všeho sobectví, mohu říci: To je můj život ... Ten může ve mně být zatemněn, nicméně však je pravda, že to je můj život.“ (J. N. D.)

(b) Požehnání věčného života (verše 3 a 4)

Verš 3: O tom, co apoštolové viděli tak požehnaně vyjádřené v Kristu, podávají zprávu věřícím, abychom se mohli s nimi těšit z požehnání tohoto života. Věčný život nalézá vyjádření v nejvyšší formě obecenství „s Otcem i se Synem jeho Ježíšem Kristem“. Apoštolové nás chtějí spojit se sebou i vzájemně v životě obecenství s Otcem a Synem. „Vím,“ řekl jeden věřící, „že když se těším z Ježíše – z Jeho poslušnosti, z Jeho lásky k Jeho Otci, k nám, z Jeho prostého oka a čistého a oddaného srdce – že mám tytéž city, tytéž myšlenky jako Otec sám. V tom, že Otec nalézá Svě rozkoše – a On nemůže, než nalézat Svě rozkoše v Tom, v němž já je nyní nalézám – mám obecenství s Otcem. Stejně tak je tomu se Synem ve známosti Otce.“ (J. N. D.)

Verš 4: Nadto jsou tyto věci psány proto, aby, když jsme vedeni do tohoto obecenství, naše radost byla plná. Žalmista může říci: „*Sytost hojného veselí jest před obličejem tvým. /Plnost radosti je v tvé přítomnosti. /*“ (Žalm 16,11) Zde se učíme, že je možné okoušet tuto plnost radosti, kterou budeme mít v nebi, když jdeme po stezce, která vede k nebi.

(c) Bůh, s kterým můžeme mít obecenství (kap. 1,5-2,2)

Verš 5: To, že je umožněno člověku, který byl kdysi hříšník ve svých hříších, mít obecenství s božskými Osobami, je obdivuhodná pravda a ihned vzbuzuje otázku: „Kdo je ten Bůh, s nímž jsme přivedeni do obecenství?“

Apoštol nám říká, že Ten, v němž byl ve vší dokonalosti zjeven věčný život, je rovněž Ten, v kterém byl Bůh dokonale oznámen – Bůh, s kterým nás ten život přivádí do obecenství. Tak může napsat: „*Toto je ta zvěst, kterou jsme slyšeli od něho a zvěstujeme vám, že Bůh je světlo a není v něm žádná tma.*“ Když apoštolové hleděli na Krista, viděli dokonalé zjevení všeho, co je Bůh. Viděli Kristovu dokonalou čistotu a uvědomovali si, že Bůh je světlo – absolutní svatost. Viděli dokonalou lásku Krista a uvědomovali si, že Bůh je láska. To jsou velké pravdy, které apoštol zdůrazňuje v průběhu Epištoly: Bůh je světlo a Bůh je láska (1. J. 4,8). Život, světlo a láska byly dokonale zjeveny v Kristu.

Verš 6: Ale pravda ohledně Boha se okamžitě stává zkušebním kamenem opravdovosti našeho vyznání. Jestliže je Bůh světlo a my řekneme, že s Ním máme obecenství, ale chodíme způsobem, který dokazuje, že jsme

v naprosté nevědomosti o Bohu, plyne z toho, že naše vyznání je naprosto falešné.

Verš 7: Ve dnech Starého zákona Bůh přebýval v hluboké tmě. Určité Boží vlastnosti byly zjeveny, ale Jeho přirozenost ještě nebyla ukázána. Plné zjevení Boha čekalo na příchod Krista. Nikdo než jen božská Osoba nemohl zjevit božskou Osobu. A tak když se Kristus stal tělem, čteme: „*Jedno-rozený Syn, který je v lůnu Otce, On ho oznámil.*“ (Jan 1,18) Nejenže je pravda, že „*Bůh je světlo*“, ale skrze zjevení Boha v Kristu je On také ve světle. Nadto křesťané, majíce plné zjevení Boha v Kristu, byli vyvedeni ze tmy a nevědomosti o Bohu do Jeho předivného světla. Nyní je jejich výsadou chodit ve světle plně zjeveného Boha. Praktické výsledky chození ve světle následují:

Předně máme obecenství jedni s druhými. V každodenním životě zde máme oddělené a sobecké zájmy, ale „*ve světle*“ plného zjevení Boha máme společné radosti a zájmy. Přicházíme do obecenství ve známosti božských Osob a to se vyznačuje životem, světlem a láskou. Toto obecenství pro nás zůstává pravdou přes všechna selhání odpovědné Církve. Čas se ho nemůže dotknout a smrt nám ho nevezme. Den Letnic jasně znázornil toto obecenství. Jeruzalém byl ve tmě, ale onoho dne přišly tři tisíce duší do světla Boha zjeveného v Kristu. Mluvili různými jazyky a přicházeli „*ze všelikého národu, který pod nebem jest*“, ale ihned byli ve společném obecenství, neboť čteme, že „*zůstávali v učení apoštolském a ve společnosti*“.

Za druhé se ve světle učíme poznávat nekonečnou účinnost krve Ježíše Krista, Syna Jeho, která očišťuje od všech hříchů, a tak nás činí dokonale způsobilými pro to světlo. Přijít do světla plně zjeveného Boha by byla pro hříšníka hrozná věc, kdyby nebyl očištěn od hříchů. Ale Ten, jenž Boha plně oznámil, zemřel, aby nás učinil úplně způsobilými pro přítomnost Boha, kterého takto zjevil.

Verše 8-10: Za třetí je ve světle plné ukázání všeho, co jsme. Máme v sobě hřích a páchali jsme hřichy. Jestliže řekneme, že jsme dospěli k bezhříšné dokonalosti, klameme sami sebe a dokazujeme, že nemáme pravdu, protože hřích je stále ještě v nás. Jestliže řekneme, že nikdy nehřešíme, nejenže klameme sebe, ale činíme Boha lhářem, neboť v mnohých věcech my všichni přestupujeme. Nicméně jestliže v cestách Boží vlády s Jeho dětmi „*vyznáváme své hřichy, On je věrný a spravedlivý, aby nám odpustil naše hřichy*“. Není nám řečeno, že máme prosit o odpuštění, ale jako děti máme

vyznávat hříchy, které potřebují odpuštění. Vyznáme své hříchy Otci a On nejenže tyto hříchy odpustí, ale očistí nás i od poskvrňujících vlivů hříchů.

Kapitola 2

Verše 1 a 2: Za čtvrté: Odpuštění hříchů věřícího je umožněno skrze přímluvnou činnost Pána Ježíše. Poněvadž v nás je hřích a my můžeme zhřešit, Bůh učinil bohaté opatření pro to, aby nás udržel v obecenství. Nicméně tyto věci nám byly napsány, aby nás zadržely od hřešení. Dítě, které neposlouchá otce, nepřestává být dítětem. A jestliže my zhřešíme, naše vztahy jako dětí k Otci zůstávají, i když pro naše obecenství s Otcem zde je překážka. Aby hřích byl odsouzen a vyznán a aby obecenství mohlo být obnoveno, Pán Ježíš jedná jako náš Přímluvce (Advokát) – jako Ten, kdo nás zastupuje a dokonale se před Otcem ujímá naší věci.

Tato přímluva a zastupování jsou založeny na neměnicí se účinnosti Kristova smířčího díla. On se sám bez poskvrny obětoval Bohu a při pohledu na vše to, co Kristus je a co učinil nejenom pro Židy, ale pro celý svět, může Bůh vyhlášovat odpuštění všem a ospravedlňovat ty, kdo věří, uváděje je do vztahu k sobě jako k Otci, který žádné selhání na straně věřícího nemůže změnit. Ale jestliže v tomto postavení dětí poklesneme, Ježíš Kristus je naším Přímluvcem. Pán vykonával tuto přímluvu ve prospěch Petra ještě dříve, než tento padl. Mohl Petrovi říci vzhledem k jeho ještě budoucímu zapření: „*Já jsem prosil za tebe.*“ Výsledek Pánovy přímluvy je vidět v tom, že Petr byl přiveden k pokání a k napravení. A tak účel toho, že jsme ve světle plného zjevení Boha v Kristu, je: přivádět věřící do **obecenství** naprosto nezávisle na zemských věcech, zjevit **očisťující účinnost** krve, **ukázat** nás jako ty, kdo mají hřích v sobě a mají sklon hřešit, a **zjevit** Krista jako našeho Přímluvce, který se zabývá s našimi selháními, aby obnovil naše přerušené obecenství.

II.

CHARAKTERISTICKÉ ZNAKY ŽIVOTA Z BOHA

(Kapitola 2,3-11)

První část Epištoly předkládá věčný život, jak byl v dokonalosti zjeven v Kristu na zemi. Tento život, daný věřícímu, umožňuje svému vlastníkovi mít obecnství s božskými Osobami, a tak okoušet plnost radosti.

V této druhé části Epištoly před nás apoštol staví dva velké charakteristické znaky života z Boha v jeho projevech zde na zemi – poslušnost vůči Bohu a lásku k našim bratřím. Praktické zjevování těchto dvou vlastností, nebo když jejich projevy chybí, se stává testem toho, zda známost Krista (verš 4), zůstávání v Kristu (verš 6) a chození ve světle (verš 9) jsou pravé či nikoli.

Verše 3 a 4: Být ve světle plného Božího zjevení a mít obecnství s Bohem znamená znát Boha. Pravá známost Boha povede k uznání, že Bůh je svrchovaný a my jsme Jeho stvoření, a proto nám náleží poddanost Bohu. Jsme na Bohu závislí, a tato závislost je vyjádřena poddaností a poslušností Boha. Jestliže řekneme, že Boha známe, a přece chodíme v neposlušnosti Jeho vůle, je naše vyznání falešné a pravda v nás nezůstává.

Verš 5: Nadto v tom, kdo zachovává Jeho Slovo, je vpravdě Boží láska dokonaná. Pán Ježíš jako Člověk chodil v dokonalé poddanosti a poslušnosti vůle Otce. Vůle Jeho Otce byla pohnutkou i pravidlem pro každý Jeho skutek i slovo. Mohl říci: „*Což jest jemu libého, to já činím vždycky.*“ (Jan 8,29) Výsledkem bylo dokonalé poznání a prožívání Otcovy lásky. Tak může Pán říci Svým učedníkům: „*Budete-li zachovávatí přikázání má, zůstanete v mé lásce, jako i já přikázání Otce svého zachoval jsem, i zůstávám v jeho lásce.*“ (Jan 15,10)

Verš 6: Jestliže tedy vyznáváme, že v Něm zůstáváme a pod Jeho vlivem se těšíme z obecnství s Otcem, povede nás to k takovému chození, jako chodil Kristus, s požehnaným okoušením Otcovy lásky, kterou prožíval. Dokud jsme zde na zemi, nemůžeme být tím, čím byl On, neboť On byl bez hříchu. Ale je naší výsadou chodit tak, jako chodil On. On se nelíbil sám sobě, ale činil jen ty věci, které se líbily Otcovi. Byli jsme vyvoleni, abychom poslouchali tak, jako poslouchal Kristus, a chodili a líbili se Bohu (1. Pet. 1,2; 1. Tes. 4,1).

Verš 7: To, co apoštol píše věřícím, není nové přikázání, ale slovo, které slyšeli od začátku; neboť píše o životě vyznačujícím se poslušností a láskou, které byly v naprosté dokonalosti vyjádřeny v Kristu. Každý, kdo by vyznával, že píše něco nového o tomto životě, by si činil falešné nároky, že dává světlo nad to, které již bylo dokonale vyjádřeno v Kristu.

Verš 8: To, co je skutečně nového, je, že život, který byl v dokonalosti vyjádřen v Kristu, byl nyní dán věřícím, takže může být řečeno: „..., *co je pravdivé v Něm a ve vás.*“ Pro věřícího je možné žít tento život v obecnství s božskými Osobami, poněvadž Bůh byl plně zjeven v Osobě Syna, a věřící tak přišel do světla. Když Bůh byl zjeven, tma a nevědomost o Bohu, které charakterizovaly svět, „*pomíjí*“. Až Slunce spravedlnosti vzejde, celý svět přijde do světla. Všichni budou znát Pána. Potom tma bude pryč, ale i nyní tma pomíjí, jak se lidé vynořují z židovství a pohanství, a přicházejí do světla zjevení Boha v křesťanství.

Verše 9 a 10: Apoštol mluvil o poslušnosti jako o jednom ze dvou velkých testů skutečnosti vyznání, že člověk zná Boha, a tak je ve světle. Nyní mluví o lásce jako o druhém charakteristickém znaku těch, kdo jsou skutečně ve světle. Z toho na jedné straně vyplývá, že ten, kdo nenávidí svého bratra, je ve tmě nebo neznalosti Boha, ať už jakkoli mnoho vyznává, že má život a je ve světle. Na druhé straně ten, kdo miluje svého bratra, zůstává ve světle a nebude jednat způsobem, kterým by ho přivedl ke klopýtnutí.

Verš 11: Židé vyznávali, že mají známost o Bohu, a tak že jsou ve světle. A přece nenáviděli a pronásledovali křesťany, a tak dokazovali, že nejsou v Božím světle zjeveném v Kristu. Takový „*v temnosti jest, a v temnosti chodí, a neví, kam jde; neboť temnost oslepila oči jeho*“. To není prostě někdo, kdo je ve stavu tmy, jak to může být v případě pravého křesťana, který upadl pod mrak a chová hořké myšlenky proti svému bratrovi. Předpokládá to někoho, kdo je „*ve tmě*“, to jest v systému, v němž není žádné zjevení Boha. „*Temnota*“ je nepřítomnost zjevení Boha a je výrazem užívaným v protikladu k „*pravému světlu*“, což je zjevení Boha.

Zde tedy máme velké charakteristické znaky věčného života – poslušnost a lásku. Nadto ten oddíl jasně ukazuje, že jestliže vlastníme život a žijeme tím životem, povede nás:

Za prvé: k známosti Boha Otce – budeme Ho znát (verše 3 a 4).

Za druhé: Znajíce Otce, budeme chodit v poslušnosti Jeho vůle (verše 3 a 4).

Za třetí: Když budeme zachovávat Jeho přikázání, budeme potvrzeni v Jeho lásce (verš 5).

Za čtvrté: Když takto chodíme v poslušnosti a lásce, budeme chodit tak, jako Kristus chodil (verš 6).

Za páté: Chodíce jako chodil Kristus, budeme milovat jedni druhé (verš 10).

III.

RŮST V ŽIVOTĚ Z BOHA

(Kapitola 2,12-27)

Apoštol mluvil o věčném životě, zjeveném v dokonalosti v Kristu. Také nám ukázal dva velké charakteristické znaky, které budou při procházení tímto světem vyznačovat ty, kdo vlastní ten život – poslušnost a lásku. V oddílu Epištoly, který následuje, apoštol ukazuje, že zatím co všichni věřící vlastní život, přece zde je růst v životě z Boha.

Dívá se na věřící jako na ty, kdo tvoří Boží rodinu, a užívá vztahy z obyčejného života – otce, mládence a děti – aby vyjádřil různé etapy duchovního růstu v přivlastňování si pravdy a v křesťanské zkušenosti. Neužívá tyto pojmy, aby vyjádřil etapy v přirozeném životě, ale spíše rozdíly v duchovním růstu. Člověk, který se obrátil v pokročilém věku, bude duchovně jen dítě, zatím co věřící léty poměrně mladý se může v duchovním pokroku stát otcem. Apoštol kromě toho ukazuje různé léčky, jimž jsou věřící v různých etapách růstu vystaveni.

Verš 12: Dříve než bude mluvit o různých stupních duchovního růstu, se apoštol zmiňuje o požehnání, které je pravdivé o celé Boží rodině. Obrací se na všechny věřící jako na „*děti*“; je to výraz něžnosti. Pak konstatuje, že odpuštění hříčů je velké požehnání, které vyznačuje každého člena Boží rodiny. Kdyby neměli toto požehnání, nepatřili by k této rodině. Apoštol nepíše hříšníkům, aby jim bylo odpuštěno, ale věřícím, protože jim je odpuštěno. Kromě toho když chce mluvit o zkušenostech a duchovním pokroku, připomíná věřícím, že jim je odpuštěno „*pro jméno jeho*“. Jako věřícím nám připomíná, že nám nebylo odpuštěno kvůli něčemu, co jsme my, nebo kvůli nějaké zkušenosti jakkoli skutečné – to by znamenalo „*pro nás*“. Je nám odpuštěno kvůli tomu, co Bůh našel v Kristu a Jeho díle – „*pro Jméno Jeho*“.

Pán sám dal učedníkům instrukci, „aby bylo kázáno **ve jménu jeho** pokání a odpuštění hříchů mezi všemi národy“ (Luk. 24,47). Když Petr vykonával úkol od Pána, oznamoval pohanům, „že odpuštění hříchů vezme **skrze jméno jeho** všeliký, kdož koli uvěřil by v něho“ (Sk. 10,43). Takto odpuštění hříchů není záležitostí splnění něčeho, ale je nám vyhlašováno skrze Pána Ježíše a je přijímáno vírou v Krista (Sk. 13,38.39).

Verš 13: Když apoštol sdělil, co je společné pro celou Boží rodinu, ve výrazech otcové, mládenci a děti představuje tři stupně duchovního růstu. Nepíše „starým lidem“, mladým mužům a dětem. Staří lidé by sotva byli vhodným obrazem k vyjádření nejvyššího stupně duchovního růstu, poněvadž výraz zahrnuje slabost a úpadek. Používá výrazu „otcové“, který navodí představu zralosti a zkušenosti.

Nejdříve jsou jmenovány hlavní charakteristické znaky každé třídy: otcové poznali Krista, který je od počátku; mládenci jsou charakterizováni tím, že zvítězili nad tím zlým; děti znají Otce.

V průběhu přirozeného růstu můžeme velkou mírou ztrácet charakteristické znaky předchozího stupně růstu. Tak tomu není při duchovním růstu. Mládenci nepřestávají znát Otce proto, že se naučili vítězit nad tím zlým; otcové nepřestávají vítězit nad tím zlým proto, že se naučili znát Toho, který je od počátku.

Když apoštol píše každé třídě, užívá slova „/proto/že“, a tím ukazuje, že tu je věc duševního souladu mezi ním a každou třídou. Prakticky jakoby říká: Píšu vám, protože se těšíte z toho, z čeho se já těším. Ty tři stupně pokrývají celou oblast praktického křesťanství. Ten, kdo vlastní všechny tyto charakteristické znaky, je plně vyvinutý křesťan.

Verš 14: **Otcové:** Když apoštol podal hlavní charakteristiky každého stupně křesťanského růstu, zmiňuje se opět o každé třídě a představuje v případě mládenců a dětí jejich zvláštní nebezpečí. O otcích nemá nic nového, co by dodal. Opakuje: „Poznali jste toho, který je od počátku.“ Může vzniknout otázka: „Neznají snad mládenci a děti Krista?“ Jistě znají Krista jako svého Spasitele, ale znát Krista jako Toho, který je od počátku, v sobě zahrnuje známost Krista nejen jako zachraňujícího nás od našich hříchů a od soudu, ale že jsme tak pokročili v duchovním životě, že jsme v Kristu rozeznali Toho, jenž je počátek zcela nového světa požehnání podle rady Otcova srdce. „Od počátku“ znamená „od samého začátku“. Znat Toho, který je od

počátku, znamená uvědomovat si, že s příchodem Krista tu je začátek naprosto nového stvoření, ve kterém dřívější věci provždy pominuly. Ti, kdo takto znají Krista, nebudou už nadále mít naději, že zreformují člověka nebo že zlepší svět. Budou hledět za tento svět a budou mít své myslí upřeny na věci nahoře. Všechny jejich naděje budou soustředěny v Kristu. Dosáhli stavu růstu, ve kterém je všechno a ve všem Kristus.

Verš 14: **Mládenci:** Děti se vyznačují důvěrou v Otcovu lásku. Mládenci neztrácejí tuto důvěru, ale navíc se vyznačují duchovní silou k vítězení v konfliktu. V přirozeném životě musejí mládenci čelit světu a bojovat boj života. Podobně v duchovním životě jsou mládenci věřící vyznačující se onou duchovní silou, která jim umožňuje vítězit nad tím zlým.

Zdrojem jejich síly ve vítězení je Boží slovo. Vítězí nad nepřítelem ne lidským rozumem či přirozenou schopností, ne moudrostí ze škol, ale Božím slovem, a to Božím slovem **zůstávajícím v nich**. Není to pouze uchopení významu Božího slova nebo jeho uložení v paměti, ale že ono formuje jejich myšlenky, udržuje jejich náklonnosti a ovládá jejich jednání. Pro takové není Slovo něčím, co může být lehce drženo nebo čeho se lehce vzdají pod vlivem nějakého učitele. Ono má zůstávající místo v srdci jako Boží slovo, a proto je drženo ve víře v Boha. Jeden řekl: „Skutečným tajemstvím schopnosti užívat Boží slovo proti ďáblu je, že Boží slovo udržuje tvou vlastní duši.“

Jestliže Boží slovo zůstává v nás, stane se naším vůdcem v každé okolnosti a naší obranou v každém střetnutí. Někteří hleděli na svědomí jako na vůdce, a tak s největší upřímností byli hnáni do nejnekřesťanštějších skutků, totiž až k pronásledování svatých Božích, jako tomu bylo v případě Saula z Tarsu. Krátce řečeno, svědomí není vůdce, ale **svědek**. Svědčí podle světla, které máme. Pravým světlem a vůdcem je Boží slovo. A máme-li toto světlo, svědomí bude svědčit, zda naše chození je podle světla. Tak se Boží slovo stává testem pro všechno. Někdy snad testujeme věci jejich očividnou užitečností nebo podle očividného úspěchu. Pravý charakter něčeho odkryjeme pouze, když to podrobíme testu Božího slova. Podrobovat testu Božím slovem ve skutečnosti znamená být poddán Bohu. A proti poddanému člověku nemá ďábel žádnou moc. Tak vítězíme nad tím zlým.

Nejdokonalejší příklad tohoto vítězení máme v našem Pánu. Ďábel se snažil pohnout Ho z místa závislosti na Bohu, oddanosti Bohu a důvěry v Boha. Pán v každém případě zvítězil, a to ne užitím Své božské moci, ale jako dokonalý, závislý Člověk užitím Božího slova. V každém pokušení Pán zvítězil, když řekl:

„*Psáno jest.*“ Nadto slovo, které užil, bylo slovo, které držel (dodržoval). Není k ničemu pokoušet se čelit ďábovým pokušením slovem, které sami neposloucháme. Jestliže naše myšlenky a slova a cesty jsou ovládnány Slovem, můžeme je účinně užít proti ďáblu a zvítězit.

Verš 15: Mládenci mohou přijít do střetu s ďáblem a do styku se světem. Protože v nás stále je tělo, je svět velmi reálným nebezpečím. Jsme posláni do světa jako svědkové o Kristu, ale nejsme ze světa. Jsme proto varováni, abychom nemilovali svět, ani věci ve světě. Dále je nám připomenuto, že „*miluje-li kdo svět, není lásky Otcovy v něm*“. Žel, že jím můžeme být pokoušeni nebo v nestřežené chvíli jím přemoženi, ale zkušební otázka zní: Milujeme ho? To je vážné slovo pro všechny, kdo vyznávají, že patří k Boží rodině, a přece se zdají být více doma ve společnosti světa než mezi Božím lidem.

Verš 16: Apoštol nás neponechává na pochybách ohledně charakteru světa, o kterém mluví. Nezmiňuje se o fyzickém světě přírody, ale o velkém systému vybudovaném padlým člověkem, který se vyznačuje žádostí těla, žádostí očí a pýchou života.

Bylo poznamenáno, že tyto tři principy přišly s pádem člověka. Ďábel pokoušel Evu otázkou: „*Tak-li jest, že Bůh řekl?*“ Kdyby Boží slovo zůstávalo v jejím srdci, mohla je použít k vítězství nad ďáblem. Žel, ono nevládlo jejím myšlenkám, a tak když je citovala (nebo chybně citovala), byla nejen bez síly, aby zvítězila, ale padla do léčky světských principů. „*Viděla, že dobrý jest strom k jídlu*“, a tak byla unášena žádostí těla. Kromě toho viděla, že je „*příjemný očima*“, a tak byla přitahována žádostí očí. Nakonec viděla, že to je „*k nabytí rozumnosti strom žádostivý*“, a byla probuzena pýcha života, která se snaží nabýt známost. Veden principy světa, přestal Adam poslouchat Boha a byl vyhnán ze zahrady. Svět je tedy rozsáhlý systém, organizovaný padlým člověkem, aby se vyžíval v různých žádostech těla, aby uspokojoval oko a sloužil různým formám pýchy.

V tomto světě není nic, co je z Otce, a není zde žádná láska k Otci. Otec otevřel pro věřícího jiný svět, který se vyznačuje ne žádostí, která hledá vlastní uspokojení, ale láskou, která hledá dobré pro svůj předmět. Není to svět, který se snaží uspokojit zrak, ale svět, kde Kristus je vše uspokojujícím Předmětem – „*Vidíme Ježíše*“. Není to svět, vyznačující se pýchou, která se chlubí vlastní moudrostí, ale svět, který je charakterizován pokorou, mající zálibení sedět jako učící se u Ježíšových nohou.

Verš 17: Kromě toho lidský svět pomíjí. Jakkoli se příležitostně může jeho vnější tvářnost jevit krásná, je ovládán hříchem a nade vším je stín smrti. Už jsme slyšeli, že tma, nebo neznámost Boha, pomíjí. Nyní se učíme, že svět, který zůstává ve tmě, rovněž pomíjí. V protikladu k pomíjejícímu světu ti, kteří činí Boží vůli, zůstávají na věky. Patří ke světu, na který stín smrti nikdy nepadne.

Děti: Ze 14. verše jsme se naučili, že prvním charakteristickým znakem dětí je, že „*poznaly otce*“. Jak činí duchovní pokroky, budou vtahovány do duchovních bojů. Stanou se mládenci a budou bojovat dobrý boj víry. Budou vycházet, aby bojovaly pro Pána, ale začnou v domácím o-kruhu. V tom požehnaném okruhu lásky asi budou vědět málo o moci nepřítele a o střetu, který leží před nimi, ale poznávají lásku Otcova srdce a podporu Otcovy ruky. Nejenže vědí, že jsou děti a že Bůh je jejich Otec, ale znají Otce, s nímž jsou v příbuzenském vztahu. Asi málo vědí o Satanových hloubkách nebo o nástrahách světa či o špatnosti svého vlastního srdce, ale znají Otcovo srdce. Kdysi nic nevěděly o Otcově srdci a nestaraly se o vůli Spasitele, ale jako hříšníci byly přivedeny ke Spasiteli a vírou v Krista Ježíše přešly do Boží rodiny, jak čteme: „*Všichni zajisté synové Boží jste v Kristu Ježíši skrze víru.*“ (Gal. 3,26) Byl jim dán Duch Svátý, Boží láska byla rozlita v jejich srdcích, a nyní mohou vzhlížet a říkat: „*Abba, Otče.*“ Uvědomují si, že Otec je miluje láskou, která se nikdy neunaví, a Jeho péče nikdy nepřestane.

Verš 18: Děti jsou pro svou nezkušenost zvláště v nebezpečí, že budou svedeny. A tak je apoštol varuje před antikristovskými svůdci. Je nám řečeno, že je „*poslední hodina*“. Poněvadž od chvíle, kdy tato slova byla napsána, uběhlo devatenáct století, můžeme soudit, že apoštol se nezmiňuje o poslední hodině ve vztahu k času, ale spíše o poslední hodině ve vztahu k charakteru. Víme, že poslední hodina před soudem, který padne na odpadlé křesťanstvo, bude charakterizována objevením se Antikrista. Ale antikristovští učitelé se už objevili v apoštolových dnech, „*odkud známe, že poslední hodina jest*“.

Verš 19: Tito antikristovští učitelé budou pro věřící zvláštním osídlem, poněvadž vystoupí v křesťanském okruhu, a potom se vzdají křesťanského vyznání.

Verš 20: Aby věřícím bylo umožněno uniknout všemu antikristovskému učení, je nám nejprve připomenuto, že máme Ducha Svatého – pomazání – a tak jsme schopni soudit o všech věcech. Sami v sobě nevíme nic, ale když máme Ducha, máme schopnost, abychom znali všechny věci.

Verš 21: Za druhé máme „pravdu“. Duch nás neosvětluje nějakou vnitřní představivostí. Užívá „pravdu“, a tak nás uschopňuje odhalit blud. Neodhalujeme lež tím, že se zaměstnáváme zlem, ale tím, že známe pravdu. Naše věc je: být prostými ohledně zla a moudřími, pokud jde o dobré.

Verše 22 a 23: Za třetí: Když máme Ducha a pravdu, ihned se učíme, že Osoba Krista je velkým testem každého antikristovského systému. Můžeme být oklamáni, jestliže soudíme podle křesťanského vyjadřování, které snad užívá, a podle praktického jednání, které snad uskutečňuje. Skutečným testem je, jak si stojí ve vztahu k pravdě o Osobě Krista. Shledáme, že každý falešný systém nějakou formou popírá pravdu o Jeho Osobě. Avšak jsou tu dvě hlavní formy bludu a odporování pravdě. Jedna forma bludu, nalézající se hlavně mezi Židy, popírá, že Ježíš je Kristus – Mesiáš, který měl přijít. Druhá forma bludu, vystávající v křesťanském vyznání, popírá pravdu o Otci a Synu. Když se zjeví Antikrist, spojí lež Židů se lží, která vystává v křesťanském vyznání, a bude popírat jak to, že Ježíš je Mesiáš, tak i to, že Ježíš je božská Osoba. Dnes každý falešný systém, který v křesťanstvu vyvstal, je odsouzen popíráním pravdy o Osobě Krista jako Syna; a popírání pravdy o Synu povede k popření pravdy ohledně Otce.

Verš 24: Naše ochrana proti každému bludu ohledně Osoby Krista spočívá v zůstávání v tom, co jsme slyšeli od počátku. Židé mohli Ježíšovi říci: „*Kdo jsi ty?*“ Pán odpověděl: „*To, co z počátku pravím vám.*“ (Jan 8,25) Přesnější překlad těchto slov je: „*Naprostě to, co vám také říkám.*“ Jeho slova byla dokonalým vyjádřením Jeho samého. Žel, my můžeme užívat slov k tomu, abychom skryli, co jsme. On užíval slova, aby dokonale vyjádřil to, co On je. Slyšeli jsme Jeho hlas a známe pravdu o NĚm. Snad se musíme mnoho učit o slávách Jeho Osoby, ale víme, **kdo On je**. Každý nárok modernismu nebo kteréhokoli jiného falešného systému, že nám podá další pravdu o Jeho Osobě, je popřením toho, že plná pravda se ukázala na začátku. Jestliže to, co jsme slyšeli od počátku, v nás zůstává – jestliže to ovládá naše náklonnosti, budeme zůstávat v pravdě o Synu a o Otci. Ovce znají Jeho hlas, a jsou tak schopné odhalit mnoho falešných cizích hlasů, jak

čteme: „*Cizího pak nikoli následovati nebudou...; neboť neznají hlasu cizích.*“ (Jan 10,5)

Verš 25: Za čtvrté máme věčný život podle zaslíbení. Tento život nás uvádí do vztahu s božskými Osobami. Slova Pána jsou: „*Toto jest pak věčný život, aby poznali tebe samého pravého Boha, a kterého jsi poslal, Ježíše Krista.*“ (Jan 17,3)

Je tedy zřejmé, že tito antikristovští učitelé jsou ukázáni jako ti, kteří nejsou z nás – ze společnosti křesťanů (verš 19); nemají Ducha (verš 20); neznají pravdu (verš 21); popírají Otce a Syna (verš 22); nezůstali v tom, co bylo od počátku (verš 24), a nemají věčný život (verš 25).

Děti v Kristu mohou uniknout jejich zlému učení tím, že mají Ducha, pravdu, známost Otce a Syna a zůstávají v tom, co slyšeli od počátku v Kristu, a tím, že žijí věčným životem, skrze který se mohou těšit obecností s božskými Osobami.

Verše 26 a 27: Toto tedy jsou ty věci, které apoštol píše, aby ukázal ty, kdo by nás chtěli zavádět, a aby nás před nimi varoval. Nadto máme nejen psané Slovo, ale také Ducha Svatého, aby nám umožnil rozumět Slovu a zkoušet učení lidí. Učitelé mohou pomíjet, ale Duch Svatý zůstává. Učení nejlepšího z učitelů může být částečné, ale Duch Svatý nás může učit „*všem věcem*“. Učení nejlepšího z učitelů může být někdy smíšeno s nedostatky, ale učení Ducha Svatého je „*pravda*“ a není v něm „*žádná lež*“. Cílem všech falešných učitelů je svádět svaté, aby se vzdali pravdy; účelem učení Ducha Svatého je vést svaté, aby zůstávali v pravdě, jak je vyjádřena v Kristu od počátku.

IV.

VĚČNÝ ŽIVOT UKÁZANÝ VE VĚŘÍCÍCH

(Kapitola 2,28 až 3,23)

Když nám apoštol ukázal různé stupně růstu v křesťanském životě, stále před námi drží velký předmět života a předkládá nám věčný život, jak je viděn v praxi věřících. Apoštol nám už ukázal spravedlnost a lásku jako to, co charakterizuje povahu věčného života. Tyto rysy byly dokonale vyjádřeny v Kristu a mají nyní vyznačovat život věřících. Nadto jestliže zjevování těchto

vlastností je praktickým důkazem vlastnictví života, pak chybění těchto vlastností ukáže, že tu není nárok na život.

V této nové části Epištoly před nás apoštol nejprve staví zjevení Krista jako to, co by mělo ovládat náš praktický život (2,28-3,3).

Za druhé předkládá charakteristiky nového života, které odlišují Boží děti od dětí ďábla – spravedlnost a lásku (3,4-16).

Za třetí používá tyto pravdy na praktický život věřícího (3,17-23).

(a) Praxe ve vztahu ke zjevení Krista (verše 2,28-3,3)

V předcházející části Epištoly se apoštol ohléhl zpět k tomu, co jsme slyšeli „od počátku“. Další část uvádí pohledem na příchod Pána.

Verš 28: Tento verš tvoří spojovací článek mezi tím, co předcházelo, a následující částí. Shrnuje předcházející oddíl tím, že se obrací k celé Boží rodině slovy: „A nyní, děti, zůstávejte v NĚm.“ Velká ochrana před světem a antikristovskými učiteli, o kterých mluví, je nalezena v zůstávání v pravdě, tak jak je dokonale ukázaná v Kristu „od počátku“. To kromě toho vede apoštola k tomu, aby hleděl kupředu k příchodu Krista, neboť je rovněž důležité zůstávat v NĚm proto, aby naše chození bylo v souladu s Jeho zjevením. Tak je Kristův příchod uveden, aby reguloval a testoval naši praxi.

Apoštol si přeje, aby chození věřících mělo takový charakter, že ve svatých nebude nic, za co se budou stydět při příchodu Krista, když nakonec budou zjevena naše slova a cesty a chození „jake by byly“, a budou odkryty skryté pohnutky srdcí (1. Kor. 3,13; 4,5; 2. J. 8). Žel, jak často je v našich slovech, cestách a chození mnoho toho, co se snad i snažíme hájit nebo omlouvat, ale co bychom měli ihned odsoudit, kdyby to bylo posouzeno ve světle zjevení Kristovy slávy.

Ve verších 2,29 až 3,3 před nás apoštol staví výsady a milostivé opatření, které Bůh učinil, abychom mohli chodit způsobem, který je náležitý vzhledem ke Kristu, a nebyli zahanbeni při Jeho příchodu.

Verš 29: Apoštol nám předně ukazuje, že všechno správné křesťanské chození lze sledovat zpět k nové přirozenosti, kterou věřící obdrželi při novém narození. Je to táž přirozenost, která byla v Kristu. Přináší stejné ovoce spravedlnosti, a tak dokazuje, že věřící je narozen z Boha.

Kapitola 3

Verš 1: Za druhé nám apoštol připomíná, že jsme povoláni do poměru dětí a že jako takoví jsme předměty Otcovy lásky. Bylo poukázáno na to, že každý vztah má svou zvláštní náklonnost lásky, a že to je tato náklonnost, zvláštní pro ten vztah, která mu dává sladkost a charakter. Jsme vyzýváni, abychom hleděli na tuto lásku, která byla dokonale vyjádřena v Kristu na zemi a byla věnována věřícímu. Když tu byl Kristus, byl předmětem Otcovy lásky a nenávisti světa. Odešel, ale nechal zde ty, které postavil na Svě vlastní místo před Otcem a před světem. Pán mohl ve Svě modlitbě říci: *„(Ty) jsi je miloval, jako jsi mne miloval.“* (Jan 17,23) A Pán opět řekl: *„Jestliže vás svět nenávidí, víte, že mne prvé než vás v nenávisti měl.“* (Jan 15,18) Jak dobré je tedy snažit se uvědomit si, že jsme milováni Otcem, jako byl Kristus milován, a že máme výsadu sdílet s Kristem Jeho místo zavržení od světa.

Verš 2: Třetí velkou pravdou je blahoslavená naděje spojená se vztahem, do kterého jsme uvedeni. Kristus se zjeví, a když se zjeví, *„podobní jemu budeme; nebo viděti jej budeme tak, jak je“*. Na zemi byl Kristus Muž bolesti a seznámený se zármutkem. Jeho tvář byla zohavena více než kterého člověka a Jeho vzezření více než synů lidských. Když jde o nás, ještě se neukazuje, co budeme, neboť neseme známky věku a starosti a trápení, ale hledíme kupředu k Jeho zjevení. Apoštolové na chvíli viděli Jeho slávu na hoře proměnění a my Ho vidíme vírou *„takového, jaký je“*, korunovaného slávou a ctí, a *„víme“*, že Mu budeme podobni ne takovému, jaký byl, ale takovému, *„jaký je“*.

Nadto když budeme jako On, budeme Ho vidět tváří v tvář. Dokud jsme v tomto těle ponížení, bylo by pro nás přemáhající, vidět Ho takového, jaký je. Apoštol Jan sám padl k Jeho nohám jako mrtvý, když na ostrově Patmos viděl Pána v Jeho slávě. Ale až konečně budeme Jemu podobni,

*jak naše oko bude hledět na tvář Toho s rozkoší,
jehož láska nás tu těšila a vedla tmavou nocí!*

Verš 3: Jestliže tedy chodíme ve spravedlnosti podle instinktů nové přirozenosti; jestliže jako děti chodíme ve vědomí Otcovy lásky; jestliže se držíme stranou od světa, který neznal Krista; jestliže žijeme v naději, že když se Kristus zjeví, budeme Jemu podobni, pak skutečně při Jeho příchodu před Ním nebudeme zahanbeni. Neboť každý člověk, který v Něm má tuto naději, očisťuje sám sebe, jako je Kristus čistý.

Naše naděje je v Kristu, neboť jen skrze Jeho moc se nakonec staneme takovými, „*jaký je On*“, jak čteme: „*Který promění naše tělo ponížení k podobnosti tělu jeho slávy podle působení moci, kterou mocen jest i všechny věci podmanit sobě.*“ (Filipským 3,21) Bez Jeho díla v minulosti se nemůžeme obejít při urovnání každé otázky mezi naší duší a Bohem; bez Jeho přítomného díla na výsosti nemůžeme být udržováni den za dnem; bez Něho nemůžeme uskutečnit tu poslední velkou změnu; a když budeme ve slávě, budeme Ho potřebovat po celou věčnost. Naše požehnání, naše radost, naše všechno je provždy spojeno s Kristem.

Nadto když čekáme na tu poslední velkou proměnu, pak ten, kdo má tuto naději v Kristu, se bude stávat Jemu mravně podobným. Tato naděje bude mít přeměňující účinek. Ještě nejsme čistí, tak jako On je čistý, ale požehnaným účinkem této naděje budeme odvraceni od zlého a očišťováni podle dokonalého standardu čistoty ukázaného v Něm.

(b) Charakteristické znaky nového života, které vyznačují Boží děti v protikladu k dětem ďábla (verše 4-16)

Tato část Epištoly jasně ukazuje, že nový život, který mají Boží děti, se zjevuje v chození, vyznačujícím se spravedlností a láskou, v protikladu k bezzákonosti a nenávisti, které vyznačují děti ďábla. Ve verších 4 až 9 apoštol mluví o spravedlnosti v protikladu k bezzákonosti; ve verších 10 až 23 mluví o lásce v protikladu k nenávisti.

Verš 4: Apoštol potom staví proti sobě bezzákonost staré přirozenosti a spravedlnost nové přirozenosti, kterou věřící vlastní jako narození z Boha. Prohlašuje, že „*každý, kdo činí hřích, činí bezzákonost; a hřích je bezzákonost*“ (verš 4 – přel.). Hřích není prostě překročení známého zákona, jak to předkládá chybný překlad Authorised Version. Princip hříchu je bezzákonost, neboli činění vlastní vůle; není tu vztah k žádnému zákonu. Jak to řekl kdosi jiný: „Hřích je konání bez uzdy zákona či omezení autoritou někoho jiného – jednání z vlastní vůle.“ (J. N. D.)

Verš 5: Když apoštol definoval hřích, ihned se obrací ke Kristu, aby nám ukázal Toho, v němž „*hřichu není*“. Když se stal tělem, byl zcela poddaný vůli Otce. Když přicházel na svět, mohl říci: „*Jdu, abych činil, ó Bože, vůli tvou.*“ (Židům 10,9) Když procházel světem, řekl: „*Nehledám vůle své, ale vůle toho, který mne poslal.*“ (Jan 5,30) Když odcházel ze světa, řekl: „*Ale však ne má vůle, ale tvá staň se.*“ (Luk. 22,42) Víme také, že skrze Boží vůli

byli věřící posvěceni obětováním těla Ježíše Krista jednou provždy (Židům 10,10). A tak apoštol může říci: „*On se zjevil, aby odejmul naše hříchy.*“ V Něm tedy nebyl žádný hřích, ani princip bezzákonnosti.

Verš 6: Když jsme účastníci této přirozenosti a zůstáváme v Něm, nebudeme hřešit. Zůstávat v Kristu znamená vidět Ho vírou, znát Ho ze zkušenosti a chodit pod Jeho vlivem. Ten, kdo hřeší, Ho neviděl, ani Ho nepoznal. Apoštol tak proti sobě staví dvě přirozenosti: stará přirozenost je bezzákonná; nová přirozenost nemůže hřešit. Obě ty přirozenosti spolu existují ve věřícím. Tak může apoštol říci v jednom oddílu: „*Pakli díme, že hříchu nemáme, sami se svodíme.*“ (1. J. 1,8) A v tomto oddílu: „*Kdo hřeší, neviděl ho, ani Ho poznal.*“

Verš 7: Jsme varováni proti všemu svodu. Vlastnictví nové přirozenosti není prokázáno vyznáním, které lidé činí, ale způsobem, jakým jednájí. „*Kdo činí spravedlnost, spravedlivý jest, jako i on jest spravedlivý.*“ Jestliže sdílíme Jeho život, ukáže se to samo v chození charakterizovaném spravedlností, tak jako On je spravedlivý.

Verš 8: V protikladu k tomu, kdo činí spravedlnost a je narozen z Boha, ten „*kdo činí hřích, z ďábla jest*“. Žel, že věřící může z nedbalosti upadnout do hříchu, ale ten, kdo žije v hříchu, jasně ukazuje, že má stejnou přirozenost jako ďábel, který hřeší od počátku své historie. Boží Syn byl zjeven, aby mařil ďáblovy skutky, aby věřící s novou přirozeností mohli přijít pod vládu Krista, a když v Něm zůstávají, jednájí ve spravedlnosti, tak jako On je spravedlivý.

Verš 9: V protikladu k tomu, kdo ukazuje, že je z ďábla, tím že činí hřích, ten, kdo je narozen z Boha, nečiní hřích. Je v něm nové semeno – život z Boha – a ten život, který má jako narozený z Boha, nemůže hřešit. Je pravda, že ve věřícím je tělo; ale nová přirozenost je bezhříšná přirozenost a věřící je viděn jako ztotožněný s novou přirozeností.

Verše 10 a 11: V 10. verši apoštol přechází k tomu, aby mluvil o lásce. Ukázal, že „spravedlnost“ v protikladu k „bezzákonnosti“ rozlišuje Boží děti od dětí ďábla. Nyní ukazuje, že „láska“ v protikladu k „nenávisti“ je druhým charakteristickým znakem nové přirozenosti. Od začátku zjevení Krista v tomto světě jsme slyšeli, že máme milovat jeden druhého. A tak jako apoštol už obracel naše myšlenky ke Kristu jako k Tomu, v němž byla dokonale vyjádřena spravedlnost (verše 5-7), tak nám nyní připomíná poselství, které jsme slyšeli o Kristu, neboť v Něm vidíme dokonalé vyjádření božské lásky.

Kristův život, reprodukováný ve věřících, nás povede nejen k vyvarování se hříchu, ale také ke zjevování nového života tím, že milujeme jedni druhé. Pravdivě bylo řečeno: „Pouhou milou povahu mohou mít psi i jiná zvířata, a je to prostě zvířecí povaha; ale láska k bratřím je božská pohnutka. Miluji je, protože jsou z Boha. Mám s nimi obecenství v božských věcech. Některý člověk může být od přirozenosti velmi nemilý, a přece miluje bratry celým svým srdcem; a někdo jiný může být velmi milý, a nemá k nim žádnou lásku.“ (J. N. D.)

Verš 12: V Kainovi jsou ukázány dva zlé principy. Jsa účastný přirozenosti toho zlého, nenáviděl svého bratra. A kořenem jeho nenávisti byla bezzákonost, která vyznačovala jeho vlastní život v protikladu ke spravedlnosti, která charakterizovala skutky jeho bratra.

Verš 13: Vědomí o tom, že Abelovy skutky byly dobré a jeho vlastní zlé, vzbudilo v Kainově srdci žárlivou nenávist. Nemusíme se tedy divit, jestliže jsou věřící z téhož důvodu nenáviděni od světa.

Verš 14: Svět, jehož knížetem je Satan, se vyznačuje bezzákoností a nenávisť a je ve stavu mravní smrti. Ale „*my*“, ti, kdo jsou věřící, „*víme, že jsme přešli ze smrti do života, neboť milujeme bratří*“. Láska je praktický důkaz života z Boha. Potkáme Boží dítě, které bylo až do té chvíle pro nás dokonale cizí; je to třeba někdo, kdo je sociálně daleko nad námi, anebo naopak je z mnohem nižší sféry života. Anebo může být z jiné země a mluví jinou řečí, ale naše láska ihned vychází vstříc tomu druhému a jsme v důvěrnějších vztazích, než s našimi příbuznými podle těla. Důvod je prostý: máme tentýž život – věčný život – s tímž předmětem, Kristem. Těšíme se ze společné stejné lásky ke Kristu a ze stejných tužeb po Kristu.

Verše 15 a 16: Apoštol nám potom ukazuje krajní vyjádření nenávisti v porovnání s největším vyjádřením lásky. Jestliže nenávist není kontrolována, vede k vraždě. Ten, kdo nenávidí, je v duchu vrah, a žádný vrah nemá věčný život zůstávající v něm.

V protikladu k tomu vidíme v Kristu dokonalé vyjádření lásky, když Ho Jeho láska vedla k tomu, aby za nás položil Svůj život. Jestliže máme před sebou Jeho dokonalý příklad, měli bychom být připraveni v moci nového života, vyznačujícího se láskou, položit svůj život za bratry. To neznamená nezbytně skutečnou smrt, ale zde na zemi oddat, „ztratit svůj život“ pro Krista (Matouš 16,25).

Tak jsme v průběhu tohoto oddílu upomenuti na to, že padlý člověk je pod smrtí, vyznačuje se bezzákonností, nenávistí a násilím. Bezzákonný člověk má vždy za střed sebe samého, snaží se uspokojit jen sebe, když koná svou vlastní vůli bez jakéhokoli omezení. To nutně vede k nenávisti vůči každému, kdo se přičí jeho vůli. A nenávist vede k násilným skutkům, vyjádřeným v krajní formě vraždou.

To jsou zlé principy, které se prvně ukázaly v historii Kaina a které od té doby vždy vyznačovaly běh tohoto světa. Na samém začátku historie lidstva se lidé vzdali Boha jako středu svých myšlenek. Stali se sebestřednými. Když se vzdali Boha, nebylo zde žádné pouto, které by lidi drželo pohromadě, a výsledkem bylo rozptýlení. Národy, do kterých byli rozděleni, se staly pro sebe středem, kde se každý snaží provádět svou vlastní vůli a v důsledku nenávidí všechny, kteří se staví proti ní. Mezi národy povstala žárlivost a nenávist a ty vedly k násilí a válce.

Tak může být všechna bída světa sledována zpět k slavnostně vážné skutečnosti, že člověk se stal sám pro sebe středem, nezávislým na Bohu, čili „bezzákonným“. Je tedy jasné, že celý systém světa je charakterizován těmito třemi věcmi: bezzákonností, nenávistí a násilím.

V protikladu k tomuto světu Bůh zjevil zcela nový svět – budoucí svět – jehož středem je Kristus, a tak přijímaje svůj charakter od Krista, vyznačuje se spravedlností, láskou a oddáním se. Abychom mohli vejít do Božího nového světa požehnání, musíme znát Krista, který je od počátku. Proto apoštol tak ustavičně klade důraz na to, „*co bylo od počátku*“ (1. J. 1,1; 2,7.13.14). Tento tak charakteristický výraz v apoštolových spisech ukazuje, že od chvíle, kdy Kristus přišel na tuto scénu, tu byl zcela nový počátek. Od té doby celý systém světa začíná pomíjet a ukazuje se to, co zůstává. „*Svět pomíjí i žádost jeho, ale kdo činí vůli Boží, ten trvá na věky.*“ (1. J. 2,17) Kristus je středem Božího velkého vesmíru požehnání. On, který dokonale vyjádřil Boha, je Slovo života. Díváme se na Krista a vidíme, že Bůh je světlo a Bůh je láska. Ale ještě více, Kristus nejen přivádí Boha na světlo, On také uzpůsobuje věřícího pro světlo Svojí krví, která očišťuje od všeho hříchu.

Jestliže Kristus je středem Božího nového světa požehnání, musí vše v tom světě záviset na NĚm. Jsou tři různé okruhy požehnání, ale Kristus je středem všech: Křesťanský okruh přichází první; potom bude obnoven Izrael a bude mu požehnáno; nakonec přijdou pohanské národy do požehnání tisíciletého království. Tajemství požehnání pro každý okruh bude, že všichni

budou uzdraveni od bezzákonnosti tím, že budou přivedeni do závislosti na Kristu.

Když apoštol představil Krista od počátku jako velký Střed Božího nového vesmíru, ukazuje, jak Bůh jednal s věřícími, aby je přivedl do požehnání. Ve svrchované milosti jsme **narozeni** z Boha, přivedeni do **vztahu příbuznosti** s Bohem, jsme **milováni** láskou, která je vlastní té příbuznosti, a konečně se zjevíme v **podobnosti** Krista. Zatím, když zůstáváme v Kristu, budeme charakterizováni spravedlností, láskou a oddaností, které jsou ve své nejvyšší formě viděny v položení našeho života za naše bratry.

(c) Praktický život lásky a jeho výsledky (verše 17-23)

Verše 17 a 18: Apoštol uzavírá tuto část své Epištoly praktickým použitím pravd, o kterých právě mluvil. Poněvadž máme v sobě tělo, je snadné vyznávat lásku slovem a jazykem. Avšak naše skutky ukáží, zda naše slova jsou pravdivá. Jestliže je v naší moci pomoci bratrovi, kterého vidíme, že je v nouzi, a přece tak neučiníme, bude zjevné, že naše vyznání lásky je marné.

Verše 19-21: Když chodíme v lásce, budeme volní a šťastní ve svém chození s Bohem. Dítě, které si je vědomé neposlušnosti vůči otcovým přáním, nemůže být v otcově přítomnosti šťastné. Jestliže nás naše svědomí odsuzuje, víme, že Bůh zná všechny věci. Má přesnou známost toho, o čem my víme, že bylo špatné, a dokud to zlé není před Bohem vyznáno a odsouzeno, nemůžeme se radovat z obecenství s Bohem, ani mít doufanlivost, když se k Němu obrácíme.

Zde se nejedná o věčné odpuštění nebo o spasení, neboť apoštol píše těm, kterým bylo odpuštěno a kteří jsou v příbuzenském vztahu dětí. Je to věc schopnosti chození s Bohem ve šťastné svobodě jako děti. Abychom měli tuto smělou důvěrnost, musíme chodit tak, aby nás naše srdce neodsuzovalo kvůli selhání v praktické lásce.

Verše 22 a 23: Chození ve šťastné důvěře, že děláme ty věci, které jsou v Jeho očích správné, nám dá velkou svobodu pro obracení se k Otci v modlitbě. Když zachováváme Jeho příkázání, budeme prosit podle Boží vůle a budeme schopni počítat s odpovědí na své modlitby. Ať jde o vedení pro naši stezku, sílu k překonání nějakých nástrah nebo podpírající milost pro nějakou zkoušku, budeme prosit a obdržíme od Toho, jehož moc je tak velká jako Jeho láska a jehož ucho je vždy otevřené pro volání Jeho dětí.

Jeho přikázání mohou být shrnuta vírou v Jeho Syna Ježíše Krista a láskou jedněch k druhým. V duchu těchto přikázání mohl apoštol Pavel děkovat za svatě v Kolosis, když se za ně s důvěrou modlil, neboť říká: „*Slyševše o víře vaší v Kristu Ježíši, a o lásce ke všechněm svatým.*“ (Kol. 1,4)

V.

ZŮSTÁVÁNÍ V BOHU A BOHA V NÁS

(Kapitoly 3,24 – 5,5)

Apoštol představil dva velké charakteristické znaky nové přirozenosti – spravedlnost a lásku. Napomenul nás, abychom žili praktický život lásky, abychom mohli chodit před Bohem v důvěřivé směrnosti. Nyní ukazuje, že chození, vyznačující se praktickou láskou jedněch k druhým a důvěrností před Bohem je možné jen tehdy, když zůstáváme v Bohu a Bůh v nás. Že toto jsou hlavní pravdy v této části Epištoly, se stane zjevným při její četbě. V kapitole 3,24 apoštol píše: „*Kdo ostříhá přikázání jeho, v něm zůstává, a on také v něm.*“ V kapitole 4,12 říká: „*Milujeme-li jedni druhé, Bůh v nás přebývá.*“ Ve verši 13: „*Po tomto poznáme, že v něm přebýváme, a on v nás.*“ Ve verši 15: „*Kdož by koli vyznával, že Ježíš jest Syn Boží, Bůh v něm přebývá a on v Bohu.*“ Ve verši 16: „*Kdo v lásce přebývá, v Bohu přebývá a Bůh v něm.*“

Verš 24: Oddíl začíná tím, že před nás přivádí nesmírnou výsadu, kterou Bůh dal věřícímu, skrze kterou může zůstávat v Bohu a Bůh v něm. Když budeme chodit v poslušnosti Boha, budeme v NĚM zůstávat. To jistě znamená, že zůstáváme v nezastíněném požitku všeho, co je Bůh ve Svě Lásce a moci a svatosti, a tak chodíme před Ním v důvěře. Nadto Bůh skrze Svěho Ducha přebývá v nás, takže nejen máme život, ale máme moc žít život lásky a obecenství.

Kapitola 4

Verš 1: Dříve než apoštol pokročí k tomuto velkému tématu, varuje ve vsunutém oddílku ve verších 1-6 před falešnými duchy. Takoví duchové jsou ve světě a je nezbytné před nimi věřící varovat. Jsme upozorněni na nutnost zkoušet duchy, skrze které lidé mluví, a vyvarovat se oceňování lidí pouze podle jejich vyznání. Mnozí, kteří vyznávají, že jsou Boží proroci, jsou

ve skutečnosti falešnými proroky, mluvícími skrze zlé duchy. Z vlastních slov Pána víme, že falešný prorok je takový, který má všechnu tvářnost, že je jednou z Jeho ovcí, neboť přichází v ovčím rouše, ale uvnitř je jen hltavý vlk, směřující ke zkáze ovcí (Matouš 7,15).

Apoštol nám dále dává tři velké testy, jimiž můžeme rozlišovat mezi duchem pravdy a duchem bludu:

Verše 2 a 3: První, největší ze všech testů je ten, který se týká Krista samého. Zda lidé mluví skrze Ducha Božího, můžeme testovat podle jejich postoje ke Kristu. Testovací otázka je: Vyznávají Ježíše Krista příšlého v těle? Skutečně mohou vyznávat, že Ježíš Kristus je skutečný člověk, a to vzorový člověk; ale vyznávají, že „*přišel v těle*“, a proto že On je božská Osoba, která existovala dříve, než přišla v těle? Kromě toho vyznávat Ježíše Krista příšlého v těle znamená nejenom vyznávat pravdu o Jeho Osobě, ale také se před Ním osobně sklánět v poslušnosti jako před Pánem. Falešný učitel nebude ani vyznávat pravdu o Jeho Osobě, ani ho neuzná jako Pána, a tak ukáže, že není z Boha a že mluví skrze falešného ducha, ducha antikrista, který už všeobecně je ve světě.

Verš 4: Když tito falešní duchové jsou zjištěni, věřící je může přemoci skrze Ducha Svatého, který v něm přebývá, neboť Duch Svatý je větší než duch antikrista, který je ve světě.

Verš 5: Falešné duchy můžeme za druhé odhalit skrze jejich spojení se světem. Jsou populární ve světě? Každý falešný duch je ze světa a mluví jako ze světa, a proto je ve shodě s myšlenkami a principy světa. Když takto mluví, svět jim naslouchá. Je zřejmé, že nic, co je skutečně od Boha, nebude ve světě populární, neboť víme, že všechno, co je ve světě, není z Otce (1. J. 2,16). Každé kázání nebo náboženská kniha, které jsou populární ve světě, pak budou v míře své popularity zavržené jako neučící pravdě. Kolik náboženských hnutí našich dnů je pro věřícího okamžitě zjeveno tímto jednoduchým testem!

Verš 6: Třetí a poslední test k odhalení ducha bludu je dán otázkou: Přijímají učení apoštolů? Ti mohou říci: „*My z Boha jsme. Kdo zná Boha, poslouchá nás; kdo není z Boha, neposlouchá nás.*“ Kolik nevěřících kritiků našich dnů se vzdává učení apoštolů, když říkají, že to je pouze učení Janovo nebo Pavlovo, a že se s nimi má nakládat jako s názory částečně vyučených lidí. Proto mají být přijímáni nebo zavržováni podle toho, zda se jejich učení hodí k názorům dnešní doby, o níž se říká, že je více osvícená.

Jistě můžeme růst v poznání pravdy, která byla zjevena, ale není možný žádný vývoj nebo pokrok pravdy dané inspirací. Z toho plyne, že ti, kteří zavrhují apoštolské učení, jsou zcela odsouzeni tímto vážným oddílem jako ti, kteří „*nejsou z Boha*“, neboť apoštol skrze inspiraci může říci: „*Kdo není z Boha, neposlouchá nás.*“

Tak můžeme odhalit ducha bludu a ducha pravdy a jsme schopni uniknout falešným prorokům, falešným systémům a falešným duchům, dnes rozšířeným v křesťanstvu, když položíme tyto jednoduché otázky:

Jaký je jejich postoj ke Kristu?

Jsou v dobrém vztahu se světem?

Přijímají učení apoštolů?

Jedinou ochranou věřícího, který zkusil duchy a shledal, že jsou antikristovské, je jednat s nimi jako se zlem a zcela je odmítnout. Pravdivě bylo řečeno: „Jakmile je démon rozeznán, je jen jedna cesta – jednat s démonem jako s démonem. Jestliže se dáme touto cestou, bude bez moci před Ježíšovým jménem; ale jestliže se uchýlíme k jinému způsobu, jestliže ustoupíme lidským úvahám, jestliže jsme milí k agentům nepřítele, brzy se octneme ve slabosti před Satanem, poněvadž Bůh nebude moci být s námi na cestě, kterou jsme zvolili.“ (J. N. D.)

Když nám apoštol dal tato vážná slova varování, pokračuje ve velkém předmětu této části Epištoly, který nám už představil v posledním verši 3. kapitoly: zůstávání v Bohu a Boha v nás. Aby tyto velké pravdy mohly být pro nás praktickou skutečností, apoštol představuje Boží lásku trojím způsobem. Předně mluví ve verších 7 až 11 o Boží lásce **k nám**, když urovnává každou otázku ohledně naší minulosti. Za druhé předkládá ve verších 12 až 16 Boží lásku **v nás**, ovládající náš přítomný život svědectví. Za třetí mluví ve verších 17 až 19 o Boží lásce **s námi** při pohledu do budoucnosti.

Verše 7 a 8: **Boží láska k nám.** V prožívání tohoto nového života se apoštol obrací na věřící jako na „milované“ a říká: „*Milujme jedni druhé.*“ Aby vzbudil lásku jedněch k druhým, připomíná nám to, co Bůh je a co Bůh udělal. Bůh je láska a Bůh vůči nám jednal v lásce. Tak zde máme dvojí pohnutku pro to, abychom se vzájemně milovali. Předně to, že sama Boží přirozenost je láska. A když jsme se narodili z Boha, máme účast na Jeho přirozenosti. Když milujeme jeden druhého, dáváme praktický důkaz o tom, že jsme narozeni z Boha a známe Boha. Kdybychom neměli lásku k bratřím, dokazovalo by to, že jsme Bohu cizí.

Verše 9 a 10: „*Láska Boží k nám*“ je druhou velkou pohnutkou pro lásku jedněch k druhým. Je nám nejen sděleno, že Bůh je láska, jakkoli je to pravdivé, ale máme také **zjevení** Boží lásky k nám. V době, kdy jsme ještě nebyli znovuzrozeni, jsme pro Boha byli mrtví ve svých hříších. Abychom mohli žít a obdržet odpuštění svých hříchů, Bůh zjevil Svoji lásku k nám tím, že „*Syna svého toho jednorozeného poslal Bůh na svět, abychom živi byli skrze něho*“. On „*poslal Syna svého obětí smíření za hříchy naše*“.

Verš 11: Jestliže tedy Bůh takto zjevil Svoji lásku k nám, pak my, kteří jsme narozeni z Boha „*máme jedni druhé milovat*“. Tato láska k bratrům není pouhá přirozená náklonnost, kterou můžeme nalézt i u divokých zvířat. Je to láska, vyplývající z vlastnictví božské přirozenosti, láska, která byla zjevena vůči nám, když jsme byli mrtví a ještě ve svých hříších. Je to proto láska, která se může povznést nad všechno zlé a nade všechno nesprávné, co mohu u bratra objevit. Miluji ho ne proto, co je, ale kvůli přirozenosti, kterou vlastním, která je láska. Byla vyjádřena myšlenka, že bych se měl povznést nade všechno to, co je v mém bratrovi nepřijemné a nesprávné, protože Bůh mne miloval, když jsem byl tak nepřijemný, jak to jen bylo možné.

Verše 12 a 13: Boží láska v nás. Když apoštol promluvil o Boží lásce k nám, přechází k tomu, aby mluvil o Boží lásce, která „*je dokonalá /dokonaná/ v nás*“. S tím je spojena velká pravda o Duchu, který nám byl dán. To je více, než mít novou přirozenost, neboť Duch je božská Osoba. „*Boha žádný nikdy neviděl*“; ale víme, že „*jednorozený ten Syn, který jest v lůnu Otce, on Ho oznámil*“ (Jan 1,18). Duch uskutečňuje našim duším zjevení Boha skrze Syna, neboť On svědčí o Kristu, připomíná nám, co Kristus řekl, a bere z věcí Krista a ukazuje nám je (Jan 14,26; 15,26; 16,14). Samo dokonání lásky, největší výsada, kterou láska může propůjčit, je, že „*v Něm přebýváme, a On v nás*“.

Verš 14: Nadto jestliže Duch Boží svědčí o Kristu a o Boží lásce vyjádřené v Kristu, výsledek přijetí tohoto svědectví bude, že věřící budou svědčit světu, že „*Otec poslal Syna, spasitele světa*“. Pán mohl říci Svým učedníkům, že „*Duch pravdy, který od Otce pochází, ten svědectví vydávati bude o mně. Ano i vy svědectví vydávati budete, neboť od počátku se mnou jste.*“ (Jan 15,26.27)

Boží láska k nám a nová přirozenost v nás, která je láska, nás povede v moci Ducha k tomu, abychom milovali jeden druhého a vydávali svědectví světu, že Otec poslal Syna, aby byl Spasitelem světa.

Verše 15 a 16: Dále víme, že Duch Boží v nás přebývá. Nejen prostě ze zkušeností, které nám dává, ale skrze Slovo jsme ujištěni o Jeho přítomnosti v každém věřícím, neboť čteme: „*Kdož by koli vyznával, že Ježíš jest Syn Boží, Bůh v něm přebývá, a on v Bohu.*“ Žel, že my můžeme někdy žít tak bezstarostně, že nemáme žádné vědomí o tom, že Bůh je v nás skrze Svého Ducha. Můžeme zarmucovat Ducha až k mlčení, takže máme malý požitek lásky, kterou Bůh k nám má. Jestliže chodíme v moci nezarmouceného Ducha, budeme znát lásku, kterou k nám Bůh má, a věřit jí. Když budeme zůstávat v lásce, budeme zůstávat v Bohu a Bůh v nás.

Verše 17-19: Boží láska s námi. Když apoštol už mluvil o Boží lásce „*dokonané v nás*“, mluví nyní o lásce „*dokonané s námi*“. Apoštol tak píše vzhledem k budoucnosti, ke dni soudu. Boží láska odstraňuje všechn strach ohledně budoucnosti, když nás přivádí k poznání, že jaký je Kristus, takoví jsme my v tomto světě. Jako věřící jsme tak čistí od svých hříchů a od soudu, který zasluhují, jako Kristus sám. Když se objevíme před soudnou stolicí Krista, budeme mít svá oslavená těla a budeme Jemu podobni. Ale už nyní, když jsme ještě v tomto světě, jsme tak čistí od svých hříchů, jako je On. Naše spravedlnost před Bohem je vyjádřena v Kristu ve slávě. Nemáme hledět dovnitř na svá vlastní srdce, abychom viděli, zda jsme osvobozeni od soudu. Hledíme nahoru na Krista a vidíme, že On je tak čistý od všech našich hříchů a od soudu, který nesl na kříži, že je nyní ve slávě.

Takto dokonalá láska vyhání ven bázeň. Osvobození od strachu z trápení, jsme učiněni dokonalými v lásce, když naše láska je vzbuzována tou velkou láskou k nám: „*My milujeme Jej, neboť On prvé miloval nás.*“

Verše 20 a 21: Když mluvil o naší lásce k Bohu, apoštol nám ihned dává test k prokázání skutečnosti lásky k Bohu. Jestliže někdo říká, že miluje Boha a přitom zároveň nenávidí svého bratra, ukáže se jako lhář. My nevidíme Boha skutečně, ale můžeme něco z Boha vidět v našem bratrovi. A jestliže vlastnosti Boha ve svatých nepřitahují naše náklonnosti, je zřejmé, že Boha nemilujeme. Boží vůle je, „*aby ten, kdo miluje Boha, miloval i bratra svého*“.

Kapitola 5

Verše 1-5: Také nejsme ponecháni v pochybnostech ohledně toho, kdo je náš bratr, neboť apoštol nám dále ukazuje znaky toho, kdo patří do Boží rodiny.

Předně je naším bratrem ten, kdo ukázal, že je narozen z Boha, protože věří, že Ježíš je Kristus.

Za druhé: Poněvadž se narodil z Boha, miluje Boha a všechny, kdo jsou zplozeni z Boha, Boží děti.

Za třetí: Když miluje Boha, zachovává Boží přikázání a ta nejsou těžká, neboť Jeho velkým přikázáním je, abychom milovali svého bratra.

Za čtvrté: Ten, kdo se narodil z Boha, přemáhá vírou svět. Jako narození z Boha už nejsme z tohoto světa, jak to Pán řekl: „*Nejsou ze světa, jako já nejsem ze světa.*“ (Jan 17,14) Patříme k jinému světu, jehož středem je Kristus, a s vírou hledíme kupředu k tomu světu a pozvedáme se nad přítomný zlý svět.

Za páté: Víra, která přemáhá svět, je víra, která má za svůj předmět Krista – věříme, že „*Ježíš je Syn Boží*“.

VI.

SVĚDECTVÍ SYNU

(Kapitola 5,6-12)

Dříve než apoštol uzavře svoji Epištolu, předkládá trojnásobné svědectví Božímu Synu, Tomu, skrze něhož byl věčný život dán věřícím. Je tu svědectví vody, svědectví krve a svědectví Ducha.

Verš 6: Ježíš, Boží Syn, přišel na svět skrze vtělení, ale aby mohl zehnat hříšníkům a udělit věřícím věčný život, musel přijít skrze vodu a krev. Jinými slovy: musel zemřít.

Jeho život nekonečné dokonalosti ukázal náš stav a zjevil naši potřebu, ale nemohl této potřebě vyjít vstříc nebo udělit nám věčný život.

Kdyby neprošel smrtí, provždy by zůstal sám podle Svých vlastních slov: „*Jestliže pšeničné zrno nepadne do země a neumře, zůstane samo. Zemře-li však, přinese mnohý užitek.*“ (Jan 12,24 – přel.)

Voda a krev, které vytékaly ze zraněného boku mrtvého Krista, svědčí obojí o Jeho smrti a jsou vyjádřením dvou velkých výsledků Jeho smrti. Voda svědčí o soudu smrti vynesném a vykonaném nad tělem, kterým je věřící očištěn od staré přirozenosti. Jsme ukřižováni s Kristem, a když máme účast na životě vzkříšeného Krista, považujeme se za mrtvé s Ním starému člověku, který je ovládán hříchem. Jsme tak očištěni od staré přirozenosti. Dále

k nám přichází skrze krev. Jeho smrtí jsme nejen očištěni od starého člověka, ale jsme ospravedlněni od svých hříchů Jeho krví. Nadto nám byl na základě Jeho smrti a vzkříšení dán Duch Svatý, aby nám svědčil o Kristu a o účinnosti Jeho smrti.

Verše 7 a 8: Když pomíneme 7. verš, který je všeobecně uznáván za vsuvku, máme opět představena ta tři svědectví, ale nyní v pořádku jejich svědectví na zemi. V 6. verši jsme měli historický pořádek, v němž Duch Svatý přišel po smrti Krista. Když jde o otázku svědectví nám, je nejprve zmíněn Duch, neboť skrze Ducha dostáváme svědectví o smrti Krista a uvědomujeme si cenu vody a krve. Tito tři, Duch, voda a krev, se spojují v jedno svědectví o Synu a účinnosti Jeho díla a o požehnání věčného života, které přichází na věřícího skrze to dílo.

Verše 9 a 10: V těchto verších nám apoštol připomíná, že svědectví o těchto velkých pravdách je „Boží“. Jestliže přijímáme svědectví lidí, čím více bychom měli přijímat svědectví Boha o Jeho Synu. Ten, kdo věří, má skrze Ducha svědectví sám v sobě o Boží pravdě. Poněvadž Bůh takto dal náležitě svědectví týkající se Jeho Syna, plyne z toho, že „*kdo nevěří Bohu, lhářem Jej učinil*“.

Verše 11 a 12: Všechny tyto velké pravdy – smrt Krista a přítomnost Ducha ve věřícím – svědčí o skutečnosti, že nám Bůh dal věčný život a že tento život je v Jeho Synu. Je v nás jako dar; v Něm je jako zdroj. Mimo Syna nemůže být před Bohem žádný život. Mít Syna znamená, že jsme přijali pravdu a máme před sebou Syna jako Předmět naší víry. Ten, kdo je v nevědomosti o Synu nebo zavrhuje pravdu, nemá Syna Božího a „*života nemá*“.

VII.

DŮVĚRA V BOHA

(Kapitola 5,13-21)

Epištola končí vyjádřením důvěry v Boha, která je praktickým výsledkem našeho upevnění v pravdě o věčném životě. Snahou antikristovských učitelů a falešných proroků, před kterými apoštol varuje věřící, je otřást důvěrou věřícího v Boha. Velkým účelem apoštolova učení je potvrdit věřící v pravdě, a

tak upevnit jejich důvěru v Boha, když jim umožňuje odporovat těm, kdo by je chtěli zavádět.

V těchto závěrečných verších si všimneme, že tato důvěra v Boha je před nás stavěna opakovaným užitím spojení „víme“ a „abyste věděli“ (verše 13, 15, 18, 19 a 20).

Verš 13: Svůdcové se od začátku pokoušeli odvrátit věřící od pravdy představené v Kristu, aby spojili svaté se světem a oslabili učení apoštolů zpochybňováním jejich autority. Snaha těchto falešných učitelů je oloupit svaté o poznání a požitek jejich výsad. Aby čelil těmto falešným vlivům, apoštol píše svou Epištolu těm, „kteří věří ve jméno Syna Božího“, „aby věděli“, že mají věčný život.

Verše 14 a 15: Tato důvěra v Boha má své vyjádření v modlitbě v každodenním životě: „Když bychom o něco žádali podle jeho vůle, slyší nás.“ A jestliže víme, že nás slyší, také „víme, že máme prosby naplněné, které jsme předkládali jemu“. On si podle Své dokonalé lásky a moudrosti pro Sebe vyhrazuje odpovědět na naše žádosti ve Svůj vlastní čas a Svým vlastním způsobem. V důvěře v Boha, která je projevem nového života, je naší výsadou oznamovat naše prosby Bohu, ale nediktovat Bohu nic ohledně Jeho odpovědi. On může vidět za dobré udržovat nás v očekávání, ale zatím máme útěchu v tom, že víme, že slyší všechno, zač žádáme a co je v souhlasu s Jeho vůlí.

Verše 16 a 17: Tato důvěra v Boha nás dále vede, abychom se nejenom modlili za sebe, ale abychom se také přimlouvali za druhé. Mnoho nemocí přicházejících na Boží lid není kázní kvůli hříchu, ale jako v případě Lazara – pro Boží slávu (Jan 11,4). Nicméně tu je Boží jednání ve vládě s Jeho lidem. A jestliže vidíme, že některý bratr je v Boží kázní skrze nějakou nemoc kvůli nějakému zvláštnímu hříchu, můžeme se za takového přimlouvat za předpokladu, že ten hřích není k smrti.

Všechna nespravedlnost je hřích a nese své důsledky ve vládě, ale tyto důsledky nemusejí být vždy k smrti. Zda je hřích k smrti nebo ne, to závisí na zvláštních okolnostech. Mnoho věřících bylo svedeno k tomu, že lhali, aniž by přišli pod přísnou kázeň smrti; ale v případě Ananiáše a Zafiry byla lež ztížena okolnostmi a stala se hříchem k smrti.

Verš 18: Přes všechno to, co svůdcové proti tomu snad říkají, my „víme, že každý, kdo se narodil z Boha, nehřeší“. Víme, že jako narození

z Boha máme nový život a že ten nový život je dokonalý a nemůže být do-
tčen tím zlým. Tak Pán může říci o Svých ovcích: „*A já život věčný dávám jim,
a nezhynou na věky, aniž jich kdo vytrhne z ruky mé.*“ (Jan 10,28) Když bu-
deme žít životem nového člověka, nebudeme hřešit, ani nebudeme znepo-
kojováni tím zlým.

Verš 19: Dále majíce nový život, víme, že jsme z Boha a že takto mů-
žeme rozlišovat mezi těmi, kteří jsou narozeni z Boha, a světem kolem nás,
který leží v tom zlém. Když žijeme v moci nového života, nejen unikáme
tomu zlému, ale jsme i osvobozeni od světa.

Verš 20: Apoštol potvrzuje naši důvěru v Boha tím, že shrnuje velké
pravdy Epištoly. Víme, že Syn Boží přišel. Touto velkou pravdou Epištola za-
číná. Když přišel, dal nám plné porozumění – jako Ten, jenž je plným zjeve-
ním Boha – abychom poznávali Jeho – Toho pravého. Takto Epištola pokračuje,
aby nám řekla, že poselství, které jsme slyšeli od Syna, je, že Bůh je
světlo a Bůh je láska. Nadto jsme se naučili, že skrze dar věčného života a
Ducha „*jsme v tom pravém, totiž v Synu jeho Ježíši Kristu*“. Tato požehnaná
Osoba, s níž jsme spojeni, je „*ten pravý Bůh a život věčný*“. On je božská
Osoba, v níž je život věčný dokonale vyjádřen.

Verš 21: Nakonec nám je připomenuto, že všechno, co by přišlo mezi
naše duše a Boha, aby bránilo prožitku života, který je velkým tématem
Epištoly, je z mravního hlediska modlou. Celá Epištola nás má povzbudit,
abychom žili život, který máme, a tak byli uchráněni od model.

DRUHÁ EPIŠTOLA JANA

ODMÍTNUTÍ FALEŠNÝCH UČITELŮ

Ve dnech apoštola Jana už v křesťanském vyznání povstali antikristovští učitelé a falešní proroci. Proto bylo krajně důležité, aby věřící byli na stráž ohledně pravého charakteru těch, kdo mezi Božím lidem zaujímali místo učitelů. Na jedné straně zde bylo nebezpečí, že budou přijímáni falešní učitelé, a na druhé straně, že budou odmítáni praví Boží služebníci. Apoštolova Druhá a Třetí epištola se zabývají těmito nesnázemi. Druhá epištola byla napsána, aby varovala věrné před přijímáním těch, kdo popírali pravdu týkající se Krista. Třetí epištola nás povzbuzuje, abychom přijímali ty, kdo učí pravdu, a byli jim nápomocni.

V obou těchto krátkých Epištolách se mnoho mluví o pravdě, neboť jen když testujeme učitele pravdou, můžeme poznat, zda jsou to falešní učitelé nebo praví Boží služebníci.

Verš 1: V této Druhé epištole se apoštol obrací na jednotlivce, na vyvolenou paní a její děti. Mluví proto o individuální odpovědnosti. Jeho pohnutkou při psaní tohoto varujícího dopisu byla láska, v níž se připojují druzí, kteří poznali pravdu, a tak byli přivedeni do okruhu křesťanské lásky.

Verš 2: Za druhé je veden k psaní „*pro pravdu /kvůli pravdě/, která přebývá v nás a bude s námi na věky*“. Snaží se, aby svatí byli uchráněni od svůdců a aby pravda byla uchovávána bez bludu.

Verš 3: Přeje si, aby se tato paní těšila z požehnání milosti, milosrdenství a pokoje „*od Boha Otce a od Pána Ježíše Krista, Syna Otcova, v pravdě a lásce*“. Apoštol takto zdůrazňuje právě ty pravdy, které byly zpochybňovány svůdci, před nimiž nás varuje, jak to už učinil v První epištole. Nadto si přeje, aby tato požehnání milosti, milosrdenství a pravdy byla prožívána nejen pouhým lidským způsobem, ale když tito svatí jsou nalezeni chodící v pravdě a lásce.

Verše 4-6: Ve verších, které následují, používá apoštol tuto pravdu a lásku na naše praktické chození. Jen jsme-li založeni v pravdě a lásce, a když podle toho chodíme, budeme schopni vzdorovat falešným učitelům. Apoštol píše těm, kteří znají pravdu, a v nichž pravda přebývá (verše 1 a 2). Nyní se raduje, že jsou nalezeni jako „*chodící v pravdě*“. Máme-li uniknout bludu

a odmítnout svůdce, nebude stačit znát pravdu; musíme také prakticky žít pravdu podle přikázání, které jsme přijali od Otce. Z První epištoly víme, že Otcovo přikázání je, „*abychom věřili jménu Syna jeho Ježíše Krista a milovali jedni druhé*“ (1. J. 3,23).

Není to nové přikázání, které apoštol píše, ale to, které jsme slyšeli od počátku. To, co jsme měli od počátku ukázané v Kristu, byla plná pravda týkající se božských Osob, Otce a Syna, a že máme chodit podle nové přirozenosti v lásce jedni k druhým.

Kromě toho se láska zjevuje v chození v poslušnosti k Otcovu přikázání, podle kterého jsme povoláni chodit v pravdě, jak je vyjádřena v Kristu od počátku. To znamená chodit ve svatosti a lásce, neboť velké pravdy oznámené v Kristu jsou, že Bůh je láska a Bůh je světlo.

Verš 7: Takto když známe pravdu a ona v nás přebývá, a když chodíme v souhlasu s pravdou, budeme připraveni odkrývat a zamítat ty mnohé svůdce, kteří vyšli do světa. Tito svůdci jsou odhaleni svým postojem ke Kristu. Mohou prohlašovat, že Ježíš Kristus byl dobrý člověk, ale odmítat vyznat, že „*přišel v těle*“. Vyznat, že Ježíš Kristus přišel v těle, znamená uznávat, že existoval předtím, než se stal tělem. Nemělo by žádný smysl říkat o pouhé lidské bytosti, že přišla v těle. Jak jinak by mohla přijít? Popírat, že Ježíš Kristus přišel v těle, znamená popírat tak Jeho dřívější existenci, a proto popírat, že On je božská Osoba – Bůh. Ten, kdo popírá tuto velkou pravdu týkající se Krista, odhaluje se zároveň jako „*svůdce a antikrist*“.

Verš 8: Poněvadž ve světě takoví lidé jsou, apoštol nás napomíná, abychom hleděli na sebe, abychom v nějaké míře nebyli ovlivněni těmito svůdci a nebyli odvráceni od pravdy. Tak bychom v budoucím dni ztratili plnou odměnu za svou práci.

Verš 9: Aby nás ochránil před zlým vlivem těch, kdo vyznávají, že učinili pokrok vůči pravdě zjevené v Kristu od počátku, říká: „*Každý, kdo jde dále a nezůstává v učení Krista, nemá Boha.*“ Odmítnout pravdu o Otci a Synu, oznámenou v Kristu, znamená být v absolutní nevědomosti o Bohu. Zůstávat v pravdě znamená mít známost jak Otce, tak i Syna.

Verše 10 a 11: Jestliže tedy někdo přijde k domu a nepřináší toto učení, nemá být ani přijímán, ani mu nemá být dáno obvyklé pozdravení. Je-li zpochybněna pravda o Osobě Krista, nestačí vyjádřit nesouhlas s falešným náhledem; nesmí být učiněno nic, co by nějakým způsobem vyjadřovalo schválení toho zlého učení nebo toho, kdo je drží.

Může zde být mnoho špatného chápání ohledně mnohých pravd a nesprávných výkladů Slova, neboť my všichni se musíme mnohému učit, ale když je popírána pravda o Osobě Krista, pak tu nesmí být se zlem žádný kompromis nebo snášení toho, kdo to zlo drží. Pozdravit takového by znamenalo mít účast na jeho zlých skutcích.

Verše 12 a 13: Apoštol měl mnoho věcí, o kterých mohl psát, které mohly počkat, dokud se nesejdou tváří v tvář, ale protože tito svůdci popírali pravdu o Osobě Krista, byla tato záležitost naléhavá a vyžádala si dopis, který napomíná tuto paní a nepřímo všechny věřící, aby s nekompromisní pevností zastávali ty velké, životně důležité pravdy naší víry, týkající se Otce a Syna.

TŘETÍ EPIŠTOLA JANA

PŘIJÍMÁNÍ BOŽÍCH SLUŽEBNÍKŮ

Ve Třetí epistolet nás apoštol povzbuzuje, abychom přijímali a pomáhali těm, kdo cestují mezi Božím lidem, kážou evangelium a slouží pravdě.

Staví před nás tři velmi různé postavy – Gája, Diotrefa a Demetria – a dává nám pozoruhodný pohled do křesťanského okruhu oněch dnů. Z tohoto obrazu prvních křesťanů se učíme, že v oněch časných dnech tu byly stejné situace a stejné těžkosti, jaké povstávají mezi těmi, kdo se snaží chodit v pravdě v těchto posledních dnech.

Verše 1-4: V „*milovaném Gájovi*“ vidíme duchovně smýšlejícího věřícího, jehož zájmy se soustředily na lid Pána. Několika krátkými slovy apoštol načrtává krásné křesťanské milosti, které vyznačovaly tohoto bratra.

Předně to byl věřící dobře vyučený v pravdě, neboť apoštol může mluvit o „*pravdě, která je v tobě*“ (kral. př.: „*o tvé upřímnosti*“; dle pův.: „*o tvé pravdě*“). Ta přebývala v jeho srdci. Nadto to bylo známé ne skrze chlubitvou známost na jeho straně, nýbrž ze svědectví bratří.

Za druhé: Nejen měl pravdu, ale svědčil o ní tím, že **chodil** v pravdě. Jeho praktický život byl v souladu s pravdou, kterou vyznával. Jakou větší radost může mít nějaký služebník, než když ví, že ti, kdo obdrželi požehnání skrze pravdu, kterou jim sloužil, chodí podle ní! Tuto radost měl apoštol, když slyšel od ostatních o Gájovi, svém dítěti ve víře.

Verš 5: Za třetí: Když měl pravdu a chodil v pravdě, jednal **věrně** vůči bratrům a cizím, kteří cele oddali svůj život službě Pánu.

Verše 6 a 7: Za čtvrté se vyznačoval nejen věrností, ale také **láskou**. Je možné být věrný, ale mít nedostatek lásky, anebo ve snaze ukazovat lásku mít nedostatek ve věrnosti. V Gájovi se věrnost a láska šťastně spojovaly. Kromě toho si opět všimneme, že jeho láska, stejně jako jeho chození, nebyly věci chlouby na jeho straně, ale vydávali o tom svědectví druzí.

Za páté se jeví, že Gájus byl člověk obdařený prostředky, a on činil dobře, když užíval své prostředky **pro pomoc** na cestách těm bratřím, kteří jako cestující kazatelé vyšli pro jméno Krista, spoléhající na Boha.

Verš 8: Za šesté: Gájus nejen pomáhal svatým na jejich cestách, ale připojil se k druhým v jejich přijímání do svých domů a shromáždění. Jestliže skutečně je to ten Gájus, o kterém apoštol Pavel píše jako o „*mém hospodáři (hostiteli)*“, pak ve dnech apoštola Pavla hostil Pavla (Římanům 16,23).

Za sedmé: Jako výsledek své praktické lásky se Gájus a ostatní stali „*pomocníky pravdy*“.

Není zde ani slovo o tom, že by Gájus byl obdařen jako učitel nebo kazatel, ale měl ty duchovní vlastnosti, bez kterých je dar k ničemu, avšak s nimiž Gájus obdrží velké místo v budoucím dnu. Předstupuje před nás jako milý, laskavý a oddaný věřící, jako někdo, kdo miloval pravdu, chodil v pravdě, jednal ve věrnosti a lásce, pomáhal svatým na jejich cestách, vítal je ve shromážděních, a tak pomáhal šířit pravdu. Není divu, že apoštol o něm mluví jako o „*milovaném Gájovi*“, neboť v Gájovi bylo vše, co přitahovalo lásku svatých. Kdo by si nepřál být Gájem?

Verše 9 a 10: V Gájovi máme krásný příklad věřícího ovládaného pravdou, v Diotrefovi máme vážné varování před cestou, na které může být celý život křesťana zmařen neodsouzenou domýšlivostí těla. Není zde žádný náznak, že by Diotrefes nebyl křesťan. Zřejmě to byl přední bratr ve shromáždění, a my proto můžeme soudit, že to byl obdařený muž, ale vše bylo zkaženo jeho láskou k prvotnosti. Byl veden „*marnou chválou (chvástavostí)*“, před kterou nás apoštol varuje, když píše: „*Nebývejme marné chvály žádostivi, jedni druhých popouzejíce, a jedni druhým závidíce.*“ (Gal. 5,26) A opět napomíná: „*Nic nečiníce skrze svár aneb marnou chválu.*“ (Fil. 2,3)

Veden domýšlivostí, Diotrefes měl rád první místo ve shromáždění. Tato vlastní důležitost ho, jako tomu je vždy, učinila žárlivým na druhé a žárlivost se projevovala v „*zlých řečech*“, a protože se s tím nespokojil, přistoupil k násilným skutkům, kterého ho vedly nejen k tomu, že odmítal přijímat služebníky Pána, ale vylučoval ze sboru ty, kteří to chtěli činit.

Dobře uděláme, když se necháme Diotrefem varovat, neboť tělo je v nás a z přirozenosti jsme my všichni u sebe důležití. Pokud to neodsoudíme, povede nás to k tomu, že nebudeme vůbec dbát na slávu Pána, na dobré pro Jeho lid a na šíření pravdy. Zaslepeni neodsouzenou domýšlivostí snadno můžeme zapomenout na vše, co náleží křesťanovi, a jako dříve jednat v žárlivosti, ponechávající volnost zlým slovům a násilným skutkům.

Verš 11: Když před nás apoštol postavil tyto dvě odlišné postavy, kdy jedna ukazuje Kristovy milosti, druhá charakterové znaky těla, napomíná

nás, abychom odmítli zlé a následovali dobrého, a tak dokazovali, že máme přirozenost, která je „z Boha“, a neukazovali, že máme v sobě tělo, které „nevidělo Boha“.

Verš 12: Nakonec před nás apoštol přivádí v Demetriovi někoho, kdo byl dobře známý „všem“. Můžeme proto soudit, že to byl jeden z obdařených služebníků, kteří se pohybovali mezi „vším“ lidem Páně a sloužil Slovem.

Měl tři znaky, po nichž asi může toužit každý služebník. Předně měl „/dobré/svědectví ode všech“. Je tedy zřejmé, že to nebyl marnivý, sebe prosazující člověk, hledající místo vpředu, ani škodolibý, pomlouvač mluvící proti druhým. Kdyby takový byl, nikdy by neměl dobré svědectví od všech lidí. Nadto byla pravda v Demetriovi ukázaná tak příkladně, že mu sama vydávala dobré svědectví. Kdyby tomu bylo jinak, pravda by ho odsoudila. A nakonec chodil v souhlasu s příkladem a učením apoštolů, oni také vydávali svědectví o jeho čistotě a oddanosti.

Jak je tedy dobré, když služebníci Pána pohybující se mezi shromážděními, sloužíce Slovem, jsou tak pečliví ve svých slovech, svém chození, svých cestách, že mají dobré svědectví od všech, že jsou příklad pravdy, kterou učí, a utvářejí svůj život podle učení a praxe apoštolů.

Kéž bychom tedy horlivě napodobovali Gájovu pokoru a duchovnost, vzali si varování od Diotrefa a snažili se žít tak, že jako Demetrius budeme mít dobré svědectví od všech.

